

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

ann-christine.alander@regeringskansliet.se

Stockholm 15/8 2024

Remissvar från Sveriges Bryggerier avseende förändringen av regler i lagen om alkoholskatt i "Godkännanden och medgivanden inom punktskatteområdet vid konkurs" Fi2024/00680

Sammanfattning

Sveriges Bryggerier representerar bryggerier i Sverige och är Sveriges äldsta branschorganisation. Sveriges Bryggerier arbetar för att främja och stödja bryggeriindustrin i landet för en livskraftig bryggerinäring som växer på ett framgångsrikt, hållbart och ansvarsfullt sätt.

Sveriges Bryggerier tillstyrker lagförslaget eftersom en enhetlig lagstiftning och tillämpning av regelverket för hantering och registrering av de olika punktskattegodkännandena är eftersträvansvärd.

Sveriges Bryggerier vill påtala ytterligare åtgärder som kan och borde vidtas av lagstiftaren och Skatteverket i samband med detta lagstiftningsärende för att förenkla för bl.a. företag och konkursförvaltare verksamma i en punktskattebransch (t.ex. bryggeribranschen) samt vissa aspekter som borde utredas vidare.

I genomförandet med den föreslagna lagändringen bör det avsättas resurser för att särskilt **informera godkända aktörer på punktskatteområdet** om lagändringen samt att vidta riktade informationsåtgärder gentemot konkursförvaltare. Historiskt fanns det särskilda broschyrer från Skatteverket för konkursförvaltare av punktskatteverksamhet. Motsvarande information särskilt riktad till konkursförvaltare saknas idag på Skatteverkets externa webbplats.

Sveriges Bryggerier anser också att det hos Skatteverket borde införas en **särskild informationstjänst**, t.ex. i form av en e-tjänst, där utomstående kan erhålla information om registrerings- och godkännandestatus på nationell nivå. Uppgifter om godkännande som upplagshavare och registrerade varumottagare finns idag tillgängligt på EU nivå genom det s.k. SEED-registret som är öppet tillgängligt på Internet. För att erhålla motsvarande information om nationella godkännanden och registreringar krävs det idag att man kontaktar Skatteverket per telefon eller e-post. En nationellt

tillgänglig informationstjänst om registrerings- och godkännandestatus skulle administrativt underlätta för såväl företag, konkursförvaltare samt Skatteverket.

Vissa **konkurrens- och konkursaspekter** av förslaget bör utredas vidare. En bedömning bör göras av regeringen om Skatteverket ska ta ställning till riskerna för illojal konkurrens med att överföra registreringar till konkursboet innan en sådan överföring sker.

Föreslagen reglering om övergång till konkursbo av skatteregistreringar m.m.

Förslagets övergripande syfte tycks vara att uppnå enhetlighet och förenkling vid konkurs avseende övergången av vissa skatteregistreringar från en godkänd aktör till dess konkursbo.

Enhetlighet och förenkling inom hanteringen av godkännanden och medgivanden vid konkurs är naturligtvis viktigt. Sveriges Bryggerier vill ändå problematisera kring vissa aspekter av förslaget och lyfta fram kopplingen till alkohollagen och risker för illojal konkurrens som kan uppstå. Dessa aspekter verkar inte ha utretts av Skatteverket. Sveriges bryggerier betonar i detta sammanhang behovet av att ha tydliga regler och kontroller för att säkerställa en rättvis och sund konkurrenssituation inom bryggeribranschen.

Sveriges Bryggerier begränsar sina uttalanden om lagförslaget till den del som avser lagen om alkoholskatt, eftersom förslaget i övrigt kan antas inte påverka organisationens medlemmar i någon större omfattning. Härfter i svaret förkortas lagen (2022:156) om alkoholskatt som LAS.

Enligt 3 kap. 20 a § i förslag till lag om ändring i lagen (2022:156) om alkoholskatt (lagförslaget) ska även godkännandet som registrerad avsändare övergå till konkursboet om den registrerade avsändaren försätts i konkurs. Vidare föreslås motsvarande gälla för godkännandet som skattebefriad förbrukare enligt 10 kap. 6 § i lagförslaget.

I den svenska regleringen av punktskattegodkännanden blir ett företag som ansökt om godkännande som upplagshavare också automatiskt godkänd som "registrerad avsändare", se 3 kap. 2 § andra stycket LAS. Godkännandet som registrerad avsändare innebär att den godkände får yrkesmässigt avsända varor under ett uppskovsförfarande vid varornas övergång till fri omsättning enligt artikel 201 i

unionstullkodexen eller, om det är fråga om en unionsvara, vid den tidpunkten då skyldigheterna enligt tullagstiftningen fullgjorts, se 3 kap. 17 § LAS. Förenklat uttryckt innebär godkännandet som registrerad avsändare att ett företag vid importer av punktskattepliktiga alkoholvaror kan skicka varorna under skatteuppskov från importplatsen till t.ex. ett skatteupplag.

Godkännandet "skattebefriad förbrukare" regleras i 10 kap. LAS, och tillståndet är till för företag som i sin verksamhet använder alkoholvaror för vissa utpekade skattebefriade ändamål. Vanligt förekommande är att alkohol används för t.ex. rengöring och desinficering. Det förekommer att restprodukter från bryggeribranschen (ren alkohol) säljs av upplagshavare till företag som är godkända som skattebefriad förbrukare.

I det aktuella lagförslaget som avser lagen om alkoholskatt (LAS) föreslås att godkännandet som registrerad avsändare ska övergå till konkursboet om den registrerade avsändaren försätts i konkurs. Detta innebär att om ett bryggeri som är registrerad avsändare går i konkurs, kommer godkännandet att överföras till konkursboet och de kan fortsätta att agera som avsändare under konkursprocessen. På så sätt kan leveranser och distribution av produkter fortsätta utan avbrott trots konkursen. Vidare föreslås även att godkännandet som skattebefriad förbrukare ska överföras till konkursboet och att de fortsatt kan använda alkoholvaror skattefritt i eventuell fortsatt verksamhet.

Sveriges Bryggerier tillstyrker lagförslagets tekniska utformning, men vill framföra följande synpunkter och kommentarer.

Kopplingen till alkohollagen (2010:1622)

Anmärkning: I promemorian har Skatteverket inte berört de särskilda kopplingar som finns mellan LAS och alkohollagens 4 kapitel om partihandel m.m. Det bör tydligt anges att förslaget åtgärdar en situation där en registrerad avsändare som försätts i konkurs kan fortsätta att bedriva partihandel så länge konkursboet också är upplagshavare.

Enligt uppgift i förslaget handlar det om totalt 10 400 godkännanden och medgivanden som påverkas av de föreslagna ändringarna, varav 2 100 godkända registrerade avsändare enligt LSE, LTS och LAS. Lagförslaget innehåller inte uppgift om hur dessa är fördelade mellan respektive lag. Sveriges Bryggerier kan dock sluta sig till att antalet bryggerier av de registrerade utgörs av en inte obetydlig andel. Skatteverket har uppskattat att det är färre än tio företag med de aktuella typerna av godkännande eller

medgivande som försätts i konkurs årligen. Sveriges Bryggerier instämmer i Skatteverkets bedömning att lagändringarna även underlättar för konkursförvaltare som berörs då regelverket blir enhetligt. Enligt förslaget bedöms effekterna för det allmänna (Skatteverket, domstolarna osv) med administrativa kostnader och måltillströmning inte påverkas eller endast påverkas i obetydlig omfattning.

I promemorian har Skatteverket överhuvudtaget inte nämnt den särskilda reglering som gäller för godkända/registrerade aktörer för alkoholskatt som finns i alkohollagen. Av alkohollagens 4 kap. 1 § framgår att endast den som har godkänts som *upplagshavare* eller som *registrerad varumottagare* enligt LAS får bedriva partihandel med alkoholdrycker. Således får aktörer som endast är godkända som *registrerad avsändare* eller *skattebefriad förbrukare* inte bedriva partihandel med alkoholdrycker. Med en ansökan om att bli upplagshavare för alkoholskatt enligt LAS följer automatiskt att den sökande också ansöker om, och sedermera godkänns som, *registrerad avsändare*. Detta är situationen som gäller för samtliga bryggerier eftersom tillverkning av alkohol i Sverige förutsätter ett upplagshavargodkännande.

Godkännandet som *registrerad avsändare* är en förutsättning för att kunna importera alkoholdrycker/varor från tredje land och flytta varorna från ett suspensivt tullförfarandet vidare under skattesuspension här i landet. Översiktligt kan en och samma aktör/företag sägas agera i flera roller och med stöd av olika godkännanden eller registreringar för ett enda varuflöde.

Exempelvis: Företag A agerar som importör under tullförfarandet vid importen av alkoholvaror. Sedan övergår Företag A i att agera som registrerad avsändare från importplatsen då varorna flyttas under skatteuppskov till Företag A:s skatteupplag som innehas som upplagshavare. Hela varuflödeskedjan är i enlighet med LAS och alkohollagen eftersom Företag A är upplagshavare och därmed får bedriva partihandel enligt alkohollagen.

Med dagens lagstiftning i LAS föreligger det oklarhet i situationen beskriven i exemplet ifall Företag A under importen eller senast vid agerandet som registrerad avsändare, skulle gå i konkurs. Skatteverket har i promemorians avsnitt 4.1 och 5.2 förtjänstfullt beskrivit att nuvarande regler innebär att rättsläget är oklart.

Sveriges Bryggerier vill dock framföra att avsaknaden av beskrivning i promemorian om LAS koppling till alkohollagen och hur de olika godkännandena förhåller sig till varandra innebär en informationsbrist med lagförslaget. I vart fall borde information om förhållandet mellan LAS och alkohollagen berörts i lagförslagets konsekvensanalys.

Det bör tydligt anges att förslaget åtgärdar en situation där en registrerad avsändare som försätts i konkurs kan fortsätta att bedriva partihandel, förutsatt att konkursboet också är upplagshavare.

Alkohollagens regler om partihandel och reglerna om flyttar av beskattade varor

I samband med införandet av den nya alkoholskattelagen implementerades regler om flyttar av beskattade varor. Av alkohollagen följer att vissa aktörer som alkoholskattelagen pekar ut för flyttar av beskattade varor, (tillfälligt) certifierad avsändare eller (tillfälligt) certifierad mottagare, inte har rätt att bedriva partihandel. Sveriges bryggerier gör bedömningen att det inte finns något sakligt skäl för att parter med någon av dessa registreringar inte ska kunna bedriva partihandel med alkohol, detta borde ha övervägts vid införandet av dessa registreringar.

Sveriges Bryggerier gör mot denna bakgrund bedömningen att en bestämmelse bör införas i alkohollagen som möjliggör för parter men nämnda registreringar att partihandla.

Informationsåtgärder

Förslag: Eftersom kopplingen mellan LAS och alkohollagen inte berörts i promemorian bör Skatteverket vidta informationsåtgärder mot bakgrund av lagförslaget.

I samband med genomförandet av lagförslaget bör det hos Skatteverket avsättas resurser för att särskilt informera godkända aktörer på punktskatteområdet om lagändringen. Sveriges Bryggerier anser att detta kan ske dels genom revidering av Skatteverkets externa webbplats där samlad information om punktskatter finns samt genom revidering av Skatteverkets rättsliga vägledning. Skatteverket bör överväga publicering av ställningstaganden om frågorna i rättslig vägledning, i likhet med verkets hantering av uppdaterade ställningstaganden om godkännanden på punktskatteområdet vid fusion av aktiebolag som skett i närtid.

Sveriges Bryggerier anser att det vore lämpligt om det, i och med syftet med lagförslaget, fanns lättillgänglig och komprimerad information om företag som bedriver punktskattepliktig verksamhet. Exempelvis genom en digital broschyr om vad som händer när ett punktskatteföretag går i konkurs. Detta är särskilt relevant för t.ex. konkursförvaltare av mindre bryggerier och liknande där mängden information på Skatteverkets webbplats som måste sållas igenom inte är i paritet med konkursens storlek.

Informationstjänst för registreringar/godkännanden

Förslag: Införandet av en digital informationstjänst för allmänheten/aktörer att kontrollera företags status som registrerad/godkänd aktör.

Lagförslaget huvudsakliga syfte är att främja en enhetlig lagstiftning samt förenkla och underlätta administrering av godkännanden för tillståndshavare och för Skatteverkets hantering. Sveriges Bryggerier anser att införandet av en digital informationstjänst i större utsträckning skulle bidra till en förenklad administrativ hantering för alla aktörer än den föreslagna lagändringen bidrar till.

Uppgifter om godkännanden som upplagshavare och registrerade varumottagare finns idag på EU-nivå genom det s.k. SEED-registret, som finns tillgängligt som en öppen tjänst på internet. Dock krävs det att den som eftersöker informationen känner till aktörens individuella punktskattenummer, som i Sverige utgörs av bokstavskombinationen SEP samt organisationsnummer. Genom sökning i SEED-registret kan man få information om vilket godkännande en aktör innehar och för vilka så kallade varuslag inom respektive punktskattelag, t.ex. LAS.

För att erhålla motsvarande information om nationella godkännanden och registreringar krävs det idag att man kontaktar Skatteverket per telefon eller e-post. Exempelvis gällande ett företags status som *skattebefriad förbrukare* av alkohol är ett sådant godkännande.

Skatteverket hanterar samtliga punktskattegodkännanden och registreringar, oavsett om de är EU-harmoniserade eller nationella. Det är även från Skatteverkets databas som informationen om de EU-harmoniserade godkännandena hämtas till SEED-registret.

Sveriges Bryggerier anser att en nationellt tillgänglig informationstjänst över samtliga registreringar och godkännanden skulle administrativt underlätta för såväl företag, konkursförvaltare samt Skatteverket. Skatteverket skulle inte behöva tyngas av administrationen med att hantera telefon- eller e-postförfrågningar och enskilda och företag skulle inte behöva invänta handläggningstiden hos Verket för dessa frågor. En analys bör göras för att säkerställa att en sådan informationstjänst inte kan användas för oseriösa syften.

Konkurrens- och konkursaspekter som bör utredas

Förslag:Förslagets inverkan på illojal konkurrens bör utredas vidare i det fortsatta lagstiftningsarbetet

Som framgått ovan är Sveriges Bryggerier positiva till förslaget, men menar att det bör kompletteras med informationsinsatser m.m. Sveriges bryggerier noterar dock att promemorian inte tar upp frågan om potentiell illojal konkurrens och vissa aspekter relaterade till konkursförfarandet.

Illojal konkurrens

Promemorian tar inte upp hur förslaget påverkar konkurrenssituationen mellan solventa verksamheter och sådana som försätts i konkurs. Det är lämpligt att genomföra en utredning för att bedöma eventuella incitament som kan uppstå genom förslaget och om det kan leda till att företag i större utsträckning än tidigare försätter sig själva i konkurs. En potentiell situation som bör utredas är om ett företag som importerar alkoholvaror kan få incitament att försätta företaget i konkurs och sedan fortsätta importverksamheten under konkursprocessen under konkursförvaltaren. Detta skulle vara till nackdel för både företagets fordringsägare och för konkurrenterna som fortfarande betalar skatt, leverantörer, etc. och bedriver sin verksamhet på ett seriöst sätt. När denna fråga behandlas är det viktigt att undersöka om skillnaden mellan rättsfigurerna upplagshavare och registrerad avsändare i detta avseende. Till exempel kan det vara rimligt att tillståndet som upplagshavare bör övergå till konkursboet, eftersom ett obeskattat lager i annat fall skulle behöva beskattas. Å andra sidan kan det vara mer tveksamt om tillståndet som registrerad avsändare, som möjliggör fortsatt importverksamhet, bör övergå till konkursboet. Frågan bör undersökas noggrant för att undvika situationer som kan leda till illojal konkurrens från konkursboet gentemot sina konkurrenter.

I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör dessa aspekter beaktas och utredas för att säkerställa att förslaget inte skapar incitament för missbruk av systemet eller leder till en ojämlig konkurrenssituation. Om så bedöms vara fallet bör det övervägas om Skatteverket ska ta ställning till riskerna för illojal konkurrens med att överföra registreringar till konkursboet innan en sådan överföring sker. Hur denna prövning ska göras bör framgå av lagstiftningen, förslagsvis genom ett tillägg i de föreslagna lagrummen (kursiverat) "...övergår godkännandet till

konkursboet efter en lämplighetsprövning av Skatteverket”.

Påverkan på konkursförfarandet

Det finns en annan frågeställning att belysa och utreda vidare när det gäller överföringen av registreringar till konkursboet. Å ena sidan kan det underlätta avvecklingen av konkursboet och skapa en mer strukturerad process för att exempelvis sälja av lager, etc. Å andra sidan kan det finnas incitament för att fortsätta bedriva viss verksamhet, som till exempel en importverksamhet, trots att ett företaget är i konkurs. Den senare situationen kan istället försvåra eller försena avvecklingen av konkursboet. Frågan bör belysas och utredas av regeringskansliet, med stöd av Skatteverket. Det är inte rimligt att lägga ansvaret för att hantera denna problematik på branschen själva. En sådan utredning bör ta hänsyn till olika faktorer, såsom företagets incitament att fortsätta verksamheten i konkurs, eventuella negativa konsekvenser för andra aktörer på marknaden och hur man kan säkerställa en rättvis och transparent hantering av konkursboet.

Om oss

Sveriges Bryggerier är den svenska bryggerinäringens branschorganisation sedan 1885. Våra medlemmar producerar öl, cider, läsk, vatten och blanddrycker och står för ca 90% av volymerna på den svenska marknaden. Vi arbetar med branschgemensamma frågor rörande produktion, tillväxt, samhällsansvar och hållbarhet.

Bryggerinäringen är beroende av en stor mängd förpackningar med uppgift att skydda och garantera både produktens kvalitet och konsumentens hälsa. Förpackningar utgör dock en stor del av produktens klimatavtryck, varför hela branschen jobbar medvetet med både återvinning, återanvändning och utveckling av nya förpackningstyper.

Bryggerinäringen använder sig av returglas, engångsglas, aluminiumburkar och PET-flaskor, samt olika modeller av boxar, tank och fat för att kunna leverera dryck till pubar och restauranger. Sveriges Bryggerier driver system för återfyllningsbara returglas, de sk rödbackarna och blåbackarna, samt system för återanvändbara lastpallar. Vi är även delägare i Returpack och Svensk Glasåtervinning.

För Sveriges Bryggerier,
Erika Danckwardt-Lillieström, Kommunikation & Samhällskontakt